Region Stockholm

Tillväxt- och regionplanenämnden
2020-01-29
TRN 2019–0214

Vänsterpartiet

Ärende nr 10

Yttrande motion från Stellan Hamrin (V) om havsnivån (2019:55).

Majoriteten anser inte att det är Regionens ansvar att regionens huvudvattentäkt förstörs, att en ny regional huvudvattentäkt säkras och att strandnära bebyggelse, odlingsmarker och infrastruktur vid Mälaren bevaras. Vänsterpartiet delar inte den uppfattningen. Enligt den proposition som ligger till grund för Region Stockholm har regionen – tillsammans med Länsstyrelsen - fullt ansvar för samordning och kunskapsinhämtande för fysisk planering inkl. vattenförsörjning. Vi anser det därför självklart att Regionen tillsammans med Länsstyrelsen tar fullt ansvar för denna fråga.

Som framgår av tjänste-utlåtandet och av domen i Mark- och Miljööverdomstolen bygger Nya Slussen på 2 slutsatser; havet stiger lokalt till år 2100 med 0,5 m och Nya Slussen ska fungera i 100 år. Den senaste bedömningen från FN:s klimatpanel anger lägsta rimliga planeringsnivå för större infrastruktur-projekt till + 1,5 m för Stockholm. Forskningsresultat redovisade under perioden 2016 – 2019, vilka inte ingår i klimatpanelens bedömning, anger motsvarande nivå till + 2,0 – 2,5 m och utgör planerings-horisonten för USA:s federala myndigheter. Det är därför fullt möjligt att Nya Slussen upphör fungera redan runt år 2050, med katastrofala följder som följd. Ny/om-byggnad måste påbörjas runt 2040.

Alla 7 berörda myndigheter inklusive SMHI liksom alla berörda Länsstyrelser har i samband med domen garanterat att havet till år 2100 smed 100 % säkerhet inte stiger mer än 0,5 m. Detta utgör grunden för all planering vad gäller Mälaren och Nya Slussen. Vi vet nu att den bedömningen är felaktig.

Motionären var under 25 år via Lunds Universitet huvudansvarig för vattenkvalitets- och miljödelen av Bolmen-projektet (Sydvästra Skånes Vattenförsörjning). Projektet som helhet bedrevs p.g.a. hotande vattenbrist så snabbt och effektivt som möjligt och tog 28 år att genomföra. Projektet rörande ”Mälarregionens” vattenförsörjning är betydligt större och berör ett närmast oändligt antal sakägare vad gäller både mark- och vattendelen. Det är därför Vänsterpartiets uppfattning att detta arbete måste påbörjas nu.

Vättern utgör i praktiken det enda alternativet som råvatten-täkt. Den hotas f.n. akut av PFOS-haltiga utsläpp från Karlsborg (just godkänt av Miljö-ministern), en 70-faldig ökning av Flygvapnets skjutningar med en rad giftiga metaller och av stora

mängder förorenat lak-vatten från en 20 km2 stor dagbrotts-gruva vid Norra Kärr (Gränna). Dessa projekt hanteras f.n. i domstol och det är absolut nödvändigt att hänsyn härvid tas till Mälarregionens behov av rent och giftfritt dricksvatten för 2,5 miljoner människor. Om inte Regionen agerar snabbt kommer denna hänsyn inte att kunna tas och dagens existerande administrativa problem med en ny vattendom för Nya Slussen kommer att upprepas än en gång.

Stöd till motionen.